

2. ČÁST PLENÁRNÍHO ZASEDÁNÍ PS RE

Ve dnech 15. – 19. 4. 2024 proběhla ve Štrasburku druhá část letošního plenárního zasedání Parlamentního shromáždění Rady Evropy (PS RE). Za PSP ČR se zasedání účastnili O. Benešik a P. Staněk, kteří se aktivně účastnili rozpravy především v politickém výboru, frakcích i na plénu k několika návrhům rezolucí.

Velmi sledovaným bodem pléna bylo přijetí stanoviska, které podporuje žádost Kosova o přijetí do Rady Evropy. Stalo se tak na žádost Výboru ministrů, který obdržel kosovskou žádost o přijetí do Rady Evropy před 2 lety. PS RE zároveň rozhodlo, že bude sledovat plnění rozsáhlého seznamu závazků a povinností, které Kosovo bude muset po vstupu do organizace plnit. Zpravodajka konstatovala, že otázka budoucího přijetí Kosova do Rady Evropy nemá nic do činění s uznáním státnosti Kosova, to by jako řecká poslankyně musela údajně přípravu zprávy odmítnout. Důležitým cílem je především posílení standardů lidských práv zajištěním přístupu k Evropskému soudu pro lidská práva pro všechny, kteří spadají pod jurisdikci Kosova. Členství v Radě Evropy by mělo být katalyzátorem pokračování v pokroku Kosova při posilování lidských práv, demokracie a právního státu. Oceněna byla implementace rozsudku Ústavního soudu v případě kláštera Visoki Dečani, naopak k realizaci zůstává zřízení sdružení obcí se srbskou většinou. Otázka přijetí Kosova do RE se tak vrací s kladným stanoviskem PS RE zpět do Výboru ministrů, který by měl o žádosti Kosova definitivně rozhodnout. Řada členů PS RE se vyslovila pro jeho brzké přijetí do RE.

PS RE přijalo také rezoluce v rámci společné rozpravy na téma smrti Alexeje Navalného a k potřebě čelit totalitnímu režimu Vladimira Putina, jakož i na téma svévolného věznění Vladimira Kara-Murzy a systematického pronásledování protiválečných aktivistů v Rusku a Bělorusku. Třetí rezoluce této společné rozpravy navrhuje cílené sankce proti osobám zapojeným do odsouzení a věznění V. Kara-Murzy.

PS RE rovněž projednalo podporu obnově Ukrajiny, včetně návrhu na využití zmrazených ruských státních aktiv k tomuto účelu, za účasti předsedy ukrajinské

Nejvyšší rady Ruslana Stefančuka. PS RE přijalo také kladné stanovisko k návrhu Rámcové úmluvy Rady Evropy o umělé inteligenci, lidských právech, demokracii a právním státě.

Jako pozvaní hosté promluvili na plénu dědičný princ Alois z Lichtenštejna, místopředseda vlády a ministr zahraničních věcí Moldavska Mihail Popșoi či lichtenštejnská ministryně zahraničních věcí Dominique Hasler, která popsala plnění priorit lichtenštejnského předsednictví. Zákodárci se ve speciálním bloku věnovali také tématu práva na zdravé životní prostředí. PS RE ukončilo plnou monitorovací proceduru vůči Albánii a přesunulo ji do režimu tzv. post-monitorovacího dialogu. PS RE zvolilo nové soudce Evropského soudu pro lidská práva za Irsko, Lotyšsko a Lichtenštejnsko.

PS RE podpořilo v samostatné rezoluci rovněž revidovaný Kodex správné praxe pro referenda, který přijala v roce 2022 Benátská komise, a doporučilo jej parlamentům členských a pozorovatelských států Rady Evropy. Zaměřuje se na ukotvení standardů zejména pro celostátní referenda. Činnosti Benátské komise se týká i další rezoluce PS RE věnovaná vztahům mezi parlamentní většinou a opozicí. PS RE doporučilo národním parlamentům k pozornosti parametry tzv. *checklistu*, který vypracovala Benátská komise za účelem jasného vymezení zákonných práv a záruk coby účinného nástroje pro fungování parlamentní opozice.

PS RE ukončilo monitorovací proceduru ve vztahu k plnění přístupových závazků Albánie a rozhodlo o zahájení tzv. post-monitorovacího dialogu. PACE ocenilo některé pokroky v zemi, zároveň vyjádřilo znepokojení nad pokračující polarizací politického prostředí.

PS RE rovněž přijalo rezoluci, v níž navrhuje vytvořit komplexní právní rámec na ochranu dětí v digitálním prostředí.

V tzv. debatě k aktuálním otázkám zákonodárci sdíleli své příspěvky k tématu reakce

na humanitární katastrofu v Gaze a prevence další eskalace na Blízkém východě po nedávném iránském útoku na Izrael. Z této debaty nevzniká žádný písemný dokument.

V rámci jarního pléna přijalo PS RE celkem 11 rezolucí, 4 doporučení a 2 stanoviska.